

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการจัดกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน 2) พัฒนากิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน 3) ศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน และ 4) ศึกษาผลการยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามสภาพและความต้องการจัดกิจกรรมค่ายอาสา คู่มือกิจกรรมการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน แบบสอบถามการยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือกิจกรรมการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน แบบสอบถามความพึงพอใจแบบทดสอบวัดความรู้ และแบบประเมินชิ้นงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและความต้องการจัดกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน

ผลการศึกษาสภาพและความต้องการจัดกิจกรรมค่ายอาสา พบว่า

1.1 สภาพและความต้องการของโรงเรียน จากการสำรวจพบว่า

1.1.1 โรงเรียนมีสื่ออีดีแอลทีวีแบบฮาร์ดดิสก์ และมีครูที่ทำหน้าเป็นผู้

ประสานงานดูแลและให้บริการสื่อในการเรียนการสอนในโรงเรียน

1.1.2 ครูรู้จักคุณลักษณะของสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพมีความเหมาะสมในการ

นำไปถ่ายทอดสู่ชุมชน

1.1.3 โรงเรียนมีความพร้อมในการประสานงานกับชุมชนและเป็นศูนย์กลางในการให้ความรู้สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพให้กับชุมชน

1.1.4 ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้โรงเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมค่ายอาสา

1.1.5 โรงเรียนสามารถเลือกเวลาที่เหมาะสมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมค่ายอาสา

1.2 สภาพและความต้องการของชุมชน จากการสำรวจพบว่า

1.2.1 ชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีรายได้เสริมจากอาชีพอื่น

1.2.2 ชุมชนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน

1.2.3 ชุมชนสามารถเลือกสถานที่ที่เหมาะสมในปฏิบัติอาชีพจากสื่ออีดีแอลทีวีได้

1.2.4 ชุมชนสามารถเลือกปฏิบัติอาชีพที่หลากหลายที่มีอยู่ในสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

1.2.5 ชุมชนสามารถเลือกเวลาที่เหมาะสมกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมค่ายอาสา

1.3 ผลการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมค่ายอาสา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการจัดกิจกรรมค่ายอาสาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ผลการจัดนำร่องกิจกรรมค่ายอาสา จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การพัฒนากิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน

ผลการพัฒนากิจกรรมค่ายอาสา ประกอบด้วย

2.1 องค์กรประกอบกิจกรรมค่ายอาสา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 วิธีการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ขั้นตอนกิจกรรมค่ายอาสา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 คู่มือกิจกรรมค่ายอาสา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.5 ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายอาสา ด้วยสูตรเมทริกซ์ มีค่าเท่ากับ 1.38 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.00 แสดงว่ากิจกรรมค่ายอาสาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถนำไปทดลองจริงกับกลุ่มเป้าหมายได้

3. การศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน

3.1 ผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงานการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน พบว่าโดยรวมมีค่าร้อยละ 92.80

3.2 ผลการทดสอบความรู้ของครูผู้เข้าอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังอบรมเท่ากับ 17.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.15 ของคะแนนเต็ม ดังนั้นผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการประเมินคุณภาพชิ้นงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า โดยรวมแล้วคุณภาพชิ้นงาน อยู่ในระดับดี

3.4 ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การศึกษาการยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพ

4.1 ผลการศึกษาการยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพของครูที่เข้าร่วมกิจกรรม ตามแนวคิดการยอมรับเทคโนโลยีแบบ TAM พบว่า การยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการศึกษาการยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ตามแนวคิดการยอมรับเทคโนโลยีแบบ TAM พบว่า การยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพและความต้องการจัดกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน พบว่า โรงเรียนและชุมชนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน เฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีสื่ออีดีแอลทีวี

ที่สามารถจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้ ทั้งนี้การเรียนรู้ร่วมกันของโรงเรียนและชุมชนทำให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ไขปัญหา และร่วมกันปฏิบัติการกิจกรรมที่มอบหมายให้จนสำเร็จ สอดคล้องกับ ฉลาด จันทรมบัติ (2553 : 182) ที่นำเสนอการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยกล่าวว่า สิ่งที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จและเป็นปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาสถานศึกษานั้น ต้องมีการส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นการนำไปใช้และปฏิบัติจริงตามสภาพแวดล้อมในชุมชน ซึ่งจะทำได้ทุกคนได้ร่วมคิด สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เกิดพันธกิจ และร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2. การพัฒนากิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.1 องค์ประกอบของกิจกรรม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย

ประกอบด้วย นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ด้านยุทธศาสตร์ในการบริการวิชาการและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ และนโยบายโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ที่ต้องดำเนินการจัดกิจกรรมเผยแพร่ ถ่ายทอดสื่ออีดีแอลทีวีให้กับโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนฮาร์ดแวร์ มหาวิทยาลัยฯ ได้กำหนดแผนให้จัดกิจกรรมค่ายอาสาให้กับโรงเรียนในเครือข่าย และให้มีการเผยแพร่ ถ่ายทอด สื่อระดับอาชีวศึกษาลงสู่ชุมชน โดยให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ ตามสภาพและความต้องการของชุมชน 2) ด้านการประยุกต์ใช้ไอซีทีเพื่อการศึกษา เป็นองค์ประกอบในด้านที่เป็นภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยตรงที่จะต้องเผยแพร่ไอซีทีสู่ชุมชน และเป็นองค์ประกอบที่ช่วยในการดำเนินการด้านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่ออีดีแอลทีวีที่นำไปถ่ายทอดสู่ชุมชน 3) ด้านแนวคิดในการพัฒนาชุมชน โดยใช้กิจกรรมค่ายผู้วิจัยนำกระบวนการ PAOR เข้ามาจัดการขั้นตอนกิจกรรม มีองค์ประกอบย่อยคือการเรียนรู้แบบค่าย การสาธิตและการปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งกิจกรรมค่ายนั้นจะมีองค์ประกอบด้านไอซีทีและหน่วยงานความร่วมมือเข้ามาช่วยในการดำเนินกิจกรรม และ 4) ด้านแนวคิดในการจัดการศึกษาในชุมชน เป็นองค์ประกอบที่มีหน่วยงานความร่วมมือช่วยในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมค่าย เช่น สนับสนุนสื่ออีดีแอลทีวี งบประมาณ วิทยากร และอุปกรณ์ในการดำเนินงานค่าย และเป็นส่วนที่จะสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนได้เรียนรู้ผ่านสื่ออีดีแอลทีวีทั้งด้านวิชาการและด้านการงานอาชีพ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบของกิจกรรมค่ายอาสา พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

องค์ประกอบมีนโยบายความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิชาการสู่ชุมชนและท้องถิ่น และอาจเนื่องมาจากองค์ประกอบของกิจกรรมมีหลักการตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ ในการบริการวิชาการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชนและท้องถิ่นบนพื้นฐานความรู้และยุทธศาสตร์วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ท้องถิ่นและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (2555) ที่ดำเนินงานโครงการศูนย์ทางไกลเพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ดำเนินงานโครงการประกอบด้วย นโยบายนำสู่การปฏิบัติ มีการสร้างความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น มีการตั้งศูนย์ไอทีและเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการวัดและการประเมินผลที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดต่าง ๆ ของโครงการฯ

2.2 ขั้นตอนกิจกรรมค่ายอาสาฯ ประกอบด้วยขั้นตอนกิจกรรม 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) ขั้นตอนนำเสนอให้ดู 2) ขั้นตอนเรียนรู้ด้วยการสาธิต 3) ขั้นตอนปฏิบัติการกิจกรรมที่มอบหมาย และ 4) ขั้นตอนอภิปรายผล ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อขั้นตอนกิจกรรมค่ายอาสาฯ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากขั้นตอนกิจกรรม ใช้คำสื่อความหมายที่ชัดเจน สื่อสารกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้สามารถเข้าใจง่าย สอดคล้องกับ ครรชิต พุทธโกษา (2554) ที่นำเสนอเทคนิคการพัฒนาชุมชน โดยมีเทคนิคในการนำเสนอให้ชุมชนสามารถเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งขั้นตอนประกอบด้วย การวิเคราะห์ความต้องการ การเสนอแนะและการนำเสนอข้อมูล การทดสอบองค์ความรู้ การสาธิต การปฏิบัติ การประเมินผล และการแบ่งปันความรู้

3. การศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3.1 ผลการประเมินการปฏิบัติตามใบงานการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสู่ชุมชน พบว่า โดยรวมมีค่าร้อยละ 92.80 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการฝึกปฏิบัติ ครูได้เรียนรู้จากสื่อที่เป็นตัวอย่างที่สามารถเข้าใจได้ง่าย มีการบรรยาย การสื่อสารชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ ธวัชชัย สหพงษ์ (2556 : 175-176) ได้ศึกษารูปแบบการส่งเสริมครูพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้โครงการอีดีแอลทีวี พบว่า ด้านทักษะการพัฒนาสื่อทั้ง 3 ชนิดที่ครูพัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับมากที่สุด

3.2 ผลการทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังอบรมเท่ากับ 17.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.15 ของคะแนนเต็ม ดังนั้นผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นครูที่คุ้นเคยหรือใช้สื่ออีดีแอลทีวีในการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นประจำ อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากครูที่เข้าร่วมกิจกรรมเคยเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสื่ออีดีแอลทีวี ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดให้กับโรงเรียนเครือข่ายอีดีแอลทีวี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชชัย สหพงษ์ (2556 : 175-176) ได้ศึกษารูปแบบการส่งเสริมครูพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ภายใต้โครงการอีดีแอลทีวี พบว่า ด้านความรู้ ครูที่เข้าร่วมด้วยรูปแบบการส่งเสริมครูมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการประเมินคุณภาพชิ้นงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า โดยรวมแล้วคุณภาพชิ้นงาน อยู่ในระดับดี เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูและชุมชนมีการวางแผนปฏิบัติกิจกรรม สื่อมีขั้นตอนและตัวอย่างการปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับไชยยันต์ สกุลไทย (2558 : 145-149) ที่ได้ศึกษานำร่องผลการถ่ายทอดสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพผู้ชุมชน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านดอนหวานหัวหนอง พบว่า ผลการปฏิบัติอาชีพในภาพรวมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก

3.4 ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อกิจกรรมค่ายอาสา เพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมมีขั้นตอนและตัวอย่างพร้อมทั้งใบงานการฝึกปฏิบัติที่ชัดเจน มีสื่อการเรียนรู้ประกอบเป็นตัวอย่างการฝึกปฏิบัติที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถฝึกปฏิบัติตามได้ และการจัดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ไขปัญหา และร่วมกันปฏิบัติภารกิจที่มอบหมายให้จนสำเร็จ สอดคล้องกับ ฉลาด จันทรสมบัติ (2553 : 182) ที่นำเสนอการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยกล่าวว่า สิ่งที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จและเป็นปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาสถานศึกษานั้น ต้องมีการส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นการนำไปใช้และปฏิบัติจริงตามสภาพแวดล้อมในชุมชนซึ่งจะทำให้ทุกคนได้ร่วมคิด สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เกิดพันธกิจ และร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

4. การศึกษาผลการยอมรับสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพ

4.1 ผลการยอมรับการใช้สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพของครูที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสามารถเรียนรู้ได้ง่าย และมีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากครูผู้เข้าร่วมกิจกรรมเล็งเห็นถึงความสำคัญในการนำอาชีพจากสื่ออีดีแอลทีวีไปพัฒนาโรงเรียนและชุมชนของตนเองให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เอกสิทธิ์ เลาะมิง และคณะ (2554 : 107) ที่ได้ศึกษาการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาชุมชนของพัฒนากรในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง พบว่า การรับรู้ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีประโยชน์ต่องานพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4.2 การยอมรับการใช้สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพสามารถเรียนรู้ได้ง่าย และมีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในชุมชนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ เอกสิทธิ์ เลาะมิง และคณะ (2554 : 107) ที่ได้ศึกษาการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาชุมชนของพัฒนากรในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง พบว่า การรับรู้ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีประโยชน์ต่องานพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนากิจกรรมค่ายอาสา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามสภาพและความต้องการของโรงเรียนและชุมชนเครือข่ายสื่ออีดีแอลทีวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม ดังนั้น หากจะนำผลการวิจัยไปใช้ควรปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของพื้นที่ หรือหน่วยงานความร่วมมือที่เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลกับ โรงเรียนและชุมชนให้มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำกิจกรรมค่ายอาสาเพื่อเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีสู่ชุมชน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไปใช้กับครูและชุมชนในสังกัดอื่นเพื่อเป็นการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

2.2 ควรมีการติดตามผลการเผยแพร่สื่ออีดีแอลทีวีเพื่อพัฒนาอาชีพไปยังโรงเรียนและชุมชนเครือข่ายอีดีแอลทีวี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY